

Felolvasó szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. MÁRRCIUS 5.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 52. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassa:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetéseket petít sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Válságos helyzet.

Kassa, márc. 4.

Ausztriában állandóan marakodnak a pártok, villongásuk sokkalta élesebb karakterű, mint a magyar parlamenti pártok vetélkedése. Most azonban megbékültek, összeálltak és egysegesen sorakoznak az osztrák kormány háta mögé. Mi okozta? A bank. A bank, melynek szétválasztását meg akarják akadályozni, mert úgy kívánja Ausztria gazdasági érdeke.

A magyar gazdasági érdek ezzel szemben a bankönállóság. Függetleníteni akarjuk pénzügyi helyzetünket Ausztriától, még pedig a kartellszerű önálló magyar jegybank szellemében. Ebben állapodott meg a kormány, hosszas tanácskozások után, ez irányban indította meg Wekerle és Kossuth a banktárgyalásokat Bécsben. Taktikai és politikai szempontok parancsolják, hogy e nehéz tárgyalások idején a magyar parlament, mint egy test fődje a tárgyaló kormányt s éppen ez egységgel adjon fellépésének súlyt, erőt és tekintélyt.

Amde mi történik. A bankbizottság előadója javaslatot tesz, melyben a kormány egy másik fajta bank megalkotására utasítatik. És miután ebben a kormány valamennyi tagja nem ért egyet, világosan be kell következnie a válságnak. Ami pedig még a válságnál is rosszabb, az a taktikai ügyetlenség, hogy elárulták széthuzásunkat az osztráknak.

Minden függetlenségi érzelmű ember akarja az önálló jegybankot. Akarják igen sokan, akik más párt-hoz tartoznak. Akarja az ország kilenc tizede. Azt azonban senki sem akarhatja, hogy a kormány által megindított tárgyalások leküzdhetetlen nehézségekkel szaporitassanak. Minek egy új követeléssel tudtára adni az osztráknak, hogy mi a bankügyben el nem tántorodunk, s a végső konzekvenciára is készek vagyunk, amikor a tárgyalások kezdetén volnánk. Ezeket bevárni, mégis csak kötelességünk, hiszen a parlamenti többség tudtával és akaratához képest kezdeményezték a tárgyalásokat.

Az előadói javaslat, mely a helyzetet elmérgesítette, még nem emelkedett határozattá. A vita és a tárgyalások során ki lehet korigálni benne a logikai egymásutánt, mely szerint előbb a kartellbank s ha ez nem fogadtatnék el, az önálló bank. Ezzel a kiegyenlítéssel nem helyeznek a kormány fölé egy másik követelést, s nem komplikálják a tárgyalások menetét. A bankbizottság erre a korigálásra hajlandó is lesz. Azt senkinek sincs joga feltételezni róla, hogy fellépését a helyzet szétbomlása sugallta volna.

A bankbizottság szilárd és rendületlen magatartása a legtisztább hazafias intenciókból táplálkozik. Alkotni akarnak és nem a meddő felforgatás a tervök. Aki szándékaik önzetlenségét kétségbevonja, az nem tud felemelkedni a függetlenségi érzelmeknek ideális magaslatára. És éppen ezért, a bankbizottságban lesz annyi lelki erő, hogy a javaslat korigálásával a válság élet vegye s hétközs alkalmat teremtsen.

Bővül a szenzáció.

A Mihálovich-affér újabb áldozata.

Sebessy bárót nyugdíjazták.

A budai királyi várból kipattant rejtelmes ügy hullámai már csaknem teljesen elsimultak s most újból napirendre hozta azt egy erdélyi kis városból, Székelyudvarhelyről érkező levél. Ez a levél a Mihálovich afférnak eddig még nem ismert, alábbi új mozzanatát mondja el:

Teljes pozitívással megállapítható, hogy a várpalota botrányának nem Mihálovich az egyedüli áldozata. Kivüle sürgösen, minden indoklás nélkül nyugdíjazták József főhercegnek egy másik, igen közel álló bizalmasát, ugyyszólván barátját, Sebessy Sándor báró örnagyot is. Ennek az ügynek a részletei a következők.

Székelyudvarhelyen nagy feltűnést keltett néhány héttel ezelőtt — mint most megállapítható, közvetlen a budai események után, — Sebessy báró megérkezése. A Sebessyek ősnemesi családja a megyének, egyedül Sebessy Sándor, a főherceg volt bizalmasa közülük báró. Azt hitték, hogy rövid látogatás lesz csak a daliás örnagy itt tartózkodása. Másik történt. Sebessy leve-
 tette az arany galléros katonai öltönyt, pol-

gári ruhát vett föl, lakást bérelt magának és családjának. Megkérdezték tőle, mi az oka a különös letelepedésnek.

— Nyugdíjaztak — jelentette ki katonás rövideggel.

Csak ennyit és nem is tudott senki bizonyosat, amíg a Mihálovich-ügy ki nem pattant. Ez már biztos nyom volt. Mindenki tudta, hogy Sebessy báró a főherceg legbelsőbb embereinek egyike volt egész a legutóbbi ideig. Kétségtelenné tartották ilyen körülmények között, hogy a kapitány bebörtönözése és Szepessy báró nyugdíjazása között szoros kapcsolat van. Mikor a bárónál célozhattak erre, nem nyilatkozott ugyan, de egy szóval sem mondotta az ellenkezőt.

Beavatottak azt is tudni vélik, hogy mi a nyugdíjaztatás közvetlen oka. Ez pedig nem volna más, mint hogy a Mihálovich-ügy körül szóváltás támadt a főherceg és Sebessy báró között. Így történt-e, másképp e, nehezen állapítható meg a tiszta valóság. Egy bizonyos: Sebessy bárót, a negyvenen alig túl levő daliás, hatalmas természetű katonát nyugdíjazták, alig néhány évvel utóbb, hogy a bárói címet megkapta. És ez a nyugdíjaztatás csodálatosképpen követte Mihálovich bukását.

Egy örült merénylete.

Fojtogatta urnójét.

Életmentő uriemberek.

Tegnap éjjel a véletlen mentett meg egy urinőt a biztos haláltól, mely reá egy hirtelen megörült cselédjány merényletében leselkedett. A Laktanya-tér 8. számú házban lakik Kelcz Gizella urnő. Csak egy cseléd van vele, akit kicsi korától nevelt és házában tart. A cseléd, *Mindjárt* Mária 25 esztendő, életerős, csinos leány. Az utóbbi időben szerelmi bánata támadt s az vette a busuló szerencsétlen esztét. Az elméjében megháborodott lány már napok óta buskomor volt s az utóbbi időben igen különösen viselkedett. Hirtelen vad harag szállotta meg s ilyenkor törté-zuzta a keze ügyébe eső tárgyakat.

Tegnap éjjel 1 óra tájban Kelcz Gizella lakásából remítő sikoltozás hangzott. A néptelen utcán alig járt valaki, aki a segélykiáltásokra figyelmes lett volna. A véletlen vezette oda Patzauer Hugót és két barátját, akik esti sétájukat végezték kávéházi időzés után. Patzauer a sikolyra oda szaladt a házhoz, bezörgette a szomszéd lakó ablakát s csakhamar megtudta, hogy Kelcz Gizella lakásából jött a kiáltás s oda benn a szobában a halálra rémült urnő a tébolyodott leány örvöngése ellen viaskodik, aki meg akarja fojtani. Többen nyomban a rendőrséghez szaladtak segítséget kérni, míg Patzauer Hugó és két barátja bementek a szo-

Fiókok:

KASSA,
 Fő-utca 86. sz.
 Telefon 44. szám.
 és

MAROS VAASRHELY.

Van szer. a t. háztulajdonosok tudomására hozni, hogy Kassán állandó fiókot létesítettünk!

Becsey Antal és Tóth Jenő

okleveles gépészmérnökök

csatornázási, vízvezeték- és fűtésberendezési vállalata.

Központ: BUDAPEST, Baross-utca 21. sz. Interurban telefon 64-52.

Költségvetéssel és tervekkel díjtalanul szolgálunk.

Vízvezetési

és

csatornázási berendezések

jókarban tartása

évi átalányban

előnyös áron elfogadjatik.

bába s óriási erőfeszítésük árán lefoglalták az örült leányt s kiszabadították az urnót veszedelmes helyzetéből.

A három bátor férfi, akinek fellépése igazán dicsőreget érdemel, a rendőrségre hozta a lányt, hol a dühöngő örültet megvizsgálta a soros tiszti orvos s elrendelte, hogy mentők kényszerzubonyban a köz-kórházba szállítsák.

Kelcz Gizellát a borzalmas éjszaka izgalmai úgy megviselték, hogy most beteg fekszik lakásán.

Premier-est a színházban.

A kivándorló.

(Herczeg Ferenc 4 felvonásos színműve. Először adták tegnap este a Kassai Nemzeti Színházban.)

Herczeg Ferenc új darabjában az a legérdekesebb, hogy tulajdonképpen maga a szerző az, aki kivándorol. És ennek annyiban kell örülnünk, mert Herczeg, ezzel a kivándorlással új fénytörési felületeket csiszol kétségteletlenül értékes talentumán. Az új siklapok zavartalan ragyogásába, még ugyan belekontrárodnak a régi sugarak, sejtünk lehet azonban, hogy nem sokáig. Az első két felvonás még a régi Herczeg plombájával van ellátva; separé erkölcsök és kaszinó becsületek, nem is új variációja fejlődik ki előttünk, de már a harmadik felvonás a kivándorló szerzőé. Látjuk, amint Kelemen Kovács pörölyével rácsap egy sereg hazugságra, melyet éppen az ő írásai melegengettek annyi vonzódással s nincs okunk sajnálni a feszült izmokkal végzett rombolást, mert a pöröly alatt új értékek szikra esője cikázik. Herczeg kivándorlása ugyanis abban áll, hogy egy egyszerűen emberi megoldást ad bukott gavallérjának.

Pálfalvi, akit egy hamis váltó a börtönbe juttat, öszszekerül Kelemen rabbal, aki őt, mert elvették tőle, ami az övé volt. Ez a rab egy rosszul sikerült öngyilkos kísérlet után garandiosus oktatást ad neki az életről. Nem a halálban kell keresni bukás után a gyáva menedéket, hanem egy új életben! A kártyás, a ki azért lett hamisító, mert talán ki nem tudódik, s az úgy szerzett pénzzel egy kaszinói adósságát egyenlítette ki, csak annak a társaságnak halottja, elbukottja, melyben léha, könyelmű életét élte. Vannak azonban milliók, hol a megszenvedett bűn után még van kiengesztelés. Csak helyet kell cserélni, közelebb az emberi igazsághoz s minél tovább attól a hazug világtól, hol a becselenség csak akkor bűn, ha napra jut, s nem amikor elkövetődött. Herczeg, ahogyan az életnek ezt az új szigetét körülírja, a legszebbet s legigazabbat alkotta valamennyi írása között. A szavának is valami megragadó zengése van, az élet egyszerű igazságai hőmpölyögnek, zúgó, erőteljes csapkodással, mint a búszke tengerár. Ami az első két felvonásban történik, az finoman színezett rajza egy rothadó társadalomnak. Itt megvetik a pénzen vásárolt metreszt, amikor a gazdag leány vagyonával veszi meg előkelő völgyénét s a Hatfaludi herceg hőfőhár plasztronja alatt nem mozdul meg a szív, amikor Pálfalvit börtönbe kell juttatni, aki éppen azért lett becselén, hogy becsületszóra csinált kártyaadósságát nála letizesse. Ez az osztály nekünk idegen, nem tudjuk sajnálni, még csak megvetésünkkel sem illetjük. Teljesen közömbös. Oly kevesen vannak, hogy a fajtájuk előbb utóbb kivész, — vagy kivándorol; ki hozzánk, a tisztább erkölcsökbe, az emberesebb gondolkodás légkörébe, ahol Kelemen Kovácsok ülőjén forr össze az élet igazság ércé.

Természetesen Herczeg kitűnően érti a módját annak is, hogyan kell elhalványult motívumoknak friss érdekességet kölcsönözni. A szeparéba, a gavallér-szobába is elkíséri gondos kitaláló képessége, biztos hatással építi föl a cselekmény feszültségét, de azután meglepő ellentétül egy lenyűgö-

zően eredeti fordulattal kápráztat el. Szinte új határok a harmadik felvonás Herczeg írói pályáján, a színeknek és vonalaknak olyan forradalmi bátorságával lép fel. A nyegle, ledér miljö után egy új evangélium diadalmas zengése következik, melytől megbékül a háborgó lélek s bennünk is béke, szeretet támad.

Ez a fordulat a megoldás ujszerűsége és a beállítás, valamint az új keretet kitöltő rendkívüli érték, ez teszi különösen becsessé Herczeg új darabját. Aki Kelemen megírta, az még új hangokat fog megütni és pedig nem lágy melodiákat pengető aranyos hárfán, hanem harci üstön, mely az élet igaz megismerésére szól!

A premier-előadás, tekintettel a beugrásokra — több kívánni valót hagyott hátra. Komjáthy János elismert művésze sem bírta Pálfalvi alakját az utolsó órában annyira kiformálni, hogy a rendezés és értelmes elmondásnál többet kapjunk. Ugyszintén Barics Gyula is, Hatfaludi szerepét csak addig vállalta, hogy tisztességesen ledarálta mondani valóját. E két fontos szerep, így nyersen beállítva sokat vont le a darab hatásából. Kellemes megnyugvást szerzett azonban Faragó Ödön mélyen átgondolt játéka, Kelemen Kovács szerepében. Ez a klasszikus erővel megkonstruált alak úgy élt a színpadon, amint azt a szerző elgondolta. A szerző pedig erre építette a darab sikerét, legnagyobb hatású. Magyar Hegyi uzsorást játszotta megkapóan jellemző erővel. Említést érdemel Étsy Emília, aki Jeszy szerepében néhány igaz hangot ütött meg.

(m.)

HIREK.

— Adomány. A Kassai Jelzalogbank r. t. az izraelita nőegylet népkonyhája részére 30 koronát adományozott. Az egyesület elnöksége az összeg vételét ez uton is köszönettel nyugtázza.

— Postamizériák Kassán. Egy idő óta mindsrűbben ismétlődik meg, hogy délben nem kapunk postát. Sem lapokat, sem levelet. Valahol a vonatok indítása körül lehet a baj, mi azonban csak a bosszantó eredményt látjuk, hogy nincs postánk. S az a legérdekesebb, hogy a csomagszállító által küldött trafik és kávéházi ujságposta megérkezik. Mint ma is. A kávéházakban, trafikokban van lap, a privát előfizető azonban várjon a délutáni személyvonatig s addig a leveleire is várhat. Az is megesik, még pedig elég gyakran, hogy a posta által teljesített ujságkézbesítés kezén vasárnaponként egyszerűen elkallódnak a lapok. Ennek se volna szabad előfordulni. Nyilvánosságra hoztuk a panaszt, nem nemcsak a mi panaszzunk, hanem velünk együtt igen sokaké, abban a reményben, hogy a főnökség a mizériák megszüntetése érdekében a kellő lépéseket megteszi.

— A nőegylet hangversenye. Mint azt már lapunk tegnapi számában jeleztük, a nőegylet elnöksége immár összeállította a március hatodik mulatságát megelőző hangverseny műsorát. Az est részletes programját, mely sok művészi élvezetet ígér, itt adjuk:

1. Báró Rotschildné: „Si vous n'avez rien me dire“, vadászkiáltással előadja a 34. gyalogezred zenekara.
2. Brahms: Csendes álom.
Franc: Összel.
Schubert: Rémkirály.
Schumann: Szegény Péter. Éneklő: Gleviczky Irén k. a.
3. Szász Károly: Koldusasszony. Szavalja Klein Elza k. a.
4. Meyerbeer: Fides nagy áriája a Proféta operából. Éneklő: Gleviczky Irén k. a.

5. Liszt: Magyar ábránd: 34. gyalogezred zenekarának kíséréte mellett zongorán előadja: B. Bárkány Etelka asszony.

6. Magyar dalok: éneklő Gleviczky Irén kisasszony.

— A ruha a politikában. Az Egyesült-Államokat néhány nap óta politikai toalettkérdés foglalkoztatja. A kérdés abból eredt, hogy Taftné jelen akar lenni a washingtoni kapitólumban férjének beiktatásán. Már most az a kérdés, hogy Taftné és a többi asszony, aki a szertartáson jelen lesz, erre az alkalomra milyen ruhát vegyen föl. Taftné Párisban rendelt ruhát, amelyet azonban a közvélemény nyomása miatt nem vehet föl s a jövő év elnök felesége már most határozta el magát, hogy Amerikában készült fehér sifonból való direktóár kosztümöt vesz föl, amely arany virággal és ezüst csikokkal van díszítve. Fején kicsiny turbánalaku, sálga szalmából való, ibolyával díszített kalap lesz. Egy gyöngyör lesz rajta az egyetlen ékszer.

— Postások betegsegélyzője. A kassai postaigazgatósági kerület személyzetének betegsegélyző egyesülete Kassán, a postaigazgatóság épületében március hó 7-én d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését Pál Imre postaigazgató elnöke alatt a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. A választmány jelentése az egyesület 1908. évi működéséről. Orvosi jelentés. Az 1908. évi pénzügyi kimutatás, mérleg, eredmény és tartalékalap-számla tárgyalása. Az 1909. évi költségvetés megállapítása. Választások: a kilépő választmányi tagok, 1 áthelyezett és 1 elhalt vál. tag, valamint a kilépő felügy. biz. tagok helyébe új választm. illetve felügy. biz. tagok választása. Esetleges indítványok.

— Protestáns-estély. A helybeli ev. és ref. egyházak által f. hó 7-én este 7 órakor a Schalkház dísztermében tartandó prot. estély műsorát közöljük a következőkben. 1. Üdvözlő beszéd, tartja Mohr Béla. 2. „Bizalom Istenben“ Serly Lajostól; éneklő a theol. akad. ifjuság énekkara Szánik Ernő énektanár vezetése m., harmoniumon kíséri Augusztiny Elek tanár. 3. Megnyitó beszéd, tartja Draskóczy L. theol. ak. tan. 4. „Gondviselés“ írta Csengey Gusztáv th. ak. tanár, szavalja Dávid Károly IV. é. theol. 5. „Az evang. diakoniai intézmény-“ről felolvassa Mar yer Endre theol. ak. dékán. 6. „Carafa“ drámai költ. írta Csengey G. th. ak. tanár. Előadja: Weisz Gusztáv IV. é. theol. (Carafa), Dávid Károly IV. é. th. (Keczer András), Krieger M. IV. é. th. (iródeák), Vietorisz László II. e. th. (hadsegéd.) 7. „XXIV. Zsoltár“ Klein B. től; éneklő a theol. ak. ifjuság énekkara Szánik Ernő énektanár vezetése mellett. 8. Zárószó. Tartja Révész Kálmán. Ünnepele után a téli kertben társas vacsora lesz. Etkezés table d'hote vagy étlap szerint. Aki a table d'hote ban részt venni óhajtanak, felkértenek, hogy péntek estén az ev. vagy ref. lelkesíti hivatalban azt bejelenteni sziveskedjenek. Egy teríték ára 3 (három) korona.

— Keresnek egy sikkasztót. A gyöngyösi rendőrségtől ma távirati értesítés érkezett, hogy ott Czala Sándor sikkasztást követett el s Kassának vette útját. Gondoskodás történt a menekülő férfi letartóztatása végett.

— A katonák illetménye. A katonai illetmény szabályzat második része, amely a háboru esetére való illetményeket tárgyalja, legközebb új kiadásban jelenik meg. A könyv utoljára 1895-ben jelent meg. Az idő óta sok változás esett szervezeti tekintetben, a béke idejére való illetményekben is részben változás történt, azonfelül az árak tetemesen emelkedtek, úgy hogy az illetményekre vonatkozó szabályzatok átdolgozása szükségessé vált. A második rész most megjelenő új kiadása azt a törekvést szolgálja és előreláthatólag meg is valósítja, hogy a világos és egyszerű illetmény meghatározások után a lehetőségig egyszerűsítse a háboruban való gazdasági adminisztrációt. A logfonto-

sabb újítások közül főlemlendők a hadi felszereléshez való járuléknak a már beállt és háboru esetén bizonyára még nagyobb méreteket öltő áremelkedés folytán szükségessé vált fölemelése, a hadi pótlék emelése a VI. rangosztálytól lefelé mindenki számára, a hátramaradó család illetményeinek egy-egy rendezése és a mozgósítás esetében az átalány-rendszer megszüntetése.

— A feministák ötlete. A magyar feministáknak ügyes ötletük támadt. Száz-ezer példányban nyomtatott levelet terjesztettek szét a magyar asszonyokhoz. Ebben mint naptár-reformátorok mutatkoznak be s először is konstatálják, hogy a nem szűkő években a február csak huszonnyolc napból áll. Azután fölvetik a kérdést, mi történék, ha harminc napból állana a február? Ugyebár, akkor kétnapi kiadással többbe kerülne a háztartása minden háziasszonynak? Ezekből az előzményekből végezetül levonják a konzekvenciát: „Legyen február hiányzó két napja a nőmozgalom gazdasági erejének forrása!” Vagyis minden asszony áldozza kétnapi háztartását a budapesti Feministák Egyesületének.

— A pletyka áldozata. Szegedről jelentik: Páratlanul borzalmas öngyilkosságot követett el hétfőn délelőtt egy szegedi asszony. Máglyát rakott a butoraiból és a rongyaiból, azt meggyújtotta és beleugrott a tűzbe, azért, hogy meghaljon. Kovács Eszternek hívják a szerencsétlen asszonyt. Meglehető jó módban élt, bár semmi segyélyforrása vagy keresete nem volt s így a szomszédok rá fogták, hogy lopott holmival disziti fel szobáját. A szerencsétlen védekezett a vád ellen, de hiába, a pletyka nem hallgatott el, sőt a szegedi rendőrségen föl is jelentették a szomszédok Kovács Esztert. Ez aztán annyira elkésztette az asszonyt, hogy elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Hétfőn bezárkózott szobájába s a butorokból máglyát rakott, aztán meggyújtotta. Amikor már utolsó lánggal lóbogott a máglya, borzalmas kétségbeesésében ráugrott a máglyára. Iszonyuan sikoltozott a kinoktól. A kiáltást meghallották a szomszédasszonyok és összelármázták az egész utcát. Betörték Kovács Eszter szobájába. De már segíteni nem lehetett, az asszony összeégve holtan feküdt a földön.

— Költözködés a Fehér Házból. Roosevelt elnök, aki Mac Kinley meggyilkolása óta volt elnöke a Fehér Háznak, most költözik onnan s helyét Taft az új elnök fogja elfoglalni. Roosevelt mindenképp osterbay-i birtokára utazik, ahol megteszi az utolsó előkészületeket középafrikai kirándulásához. Március közepén Roosevelt elnök Nápolyba hajózik, s onnan a német-keletafrikai hajótársaság egyik gőzösén Kilindimbe megy, Mombasszában. Valószínű azonban, hogy Taft elődje iránt érzett hálájának jeléül egy amerikai hadihajót fog Roosevelt rendelkezésére bocsátani s ez a hadihajó fogja egyenesen Kilindimbe szállítani. Költözködése előtt Roosevelt most árvereztette el a Fehér Házban használt butorát, fogatát, lovait stb. Az árverés eredménye azt mutatja, hogy a praktikus amerikaiak az elnök butorát ugyanolyan áron vásárolták, mintha bármely egyszerű polgár butora került volna árverésre. Roosevelt ostora például, amelyet mindig ő maga használt, mindössze 75 centért, vagyis körülbelül négy koronáért kelt el.

— A rendőrök támadója. Klárik János malommunkás tegnap berugott s lakásán mindenkit megölésével fenyegetett. Amikor rendőrök jöttek érte, a hatóság közegeit is megtámadta. Csak nagy bajjal bírták lefogni.

— Utcai botrány. A rendőrség tegnap bekísértte Kollár György jégtörő munkást, aki több gyanús férfi társaságában dárídózott. A rendőrség szemmel tartott alakjai közül valók voltak ezek a csavargók, akik le akarták itatni Kollár Györgyöt, hogy azután elszedjék 80 korona készpénzét, mellyel ő dicsekedve kérkedett. Ma, azután,

hogy szabadon bocsátották hálás volt a rendőri szállásért, mert megmaradt a 80 koronája.

— Tömörfabutor-raktár. A Jakobovics Ármin és Testvére előnyösen ismert, jóhírű butorkereskedő cég, mint azt lapunk vasárnapi számában megírtuk, butorraktárát egy új osztályllyal szaporította. Megszerezte ugyanis a cég Kassa, Abauj-Torna, Zemplén-, Sáros- és Szepes-vármegyék részére egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyár kizárólagos elárúsítását, illetve képviselői és fenti helyeken külön mintatermeket állíttatott. A cég régi jó hírve garanciát nyújt arra, hogy a most bevezetett új butorok is kizárólag elsőrendű minőségűek lesznek és szolid áron lesznek eladva. Különösen ajánlatos a tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére. A cég hirdetései állandóan láthatók egy a helyi, mint a felvidéki lapokban, melyekre felhívjuk a t. közönség figyelmét.

Színház.

— A kivándorló. Herczeg Ferenc új darabja tegnap erős szerepváltozással került színre. Rácz Ede hirtelen megbetegedett s az utolsó nap Komjáthy vette át a szerepét, aki helyett viszont Hatfaludi herceg szerepébe, az utolsó pillanatban Barics Gyula ugrott be. Mihelyt Rácz felépül, átveszi szerepét s akkor a hatóságos darab az eredeti kiosztásban kerül színre. A tegnapi premieről lapunk más helyén írtunk.

— Jákó Amália vendégszereplése. Jákó Amália, aki az országos színiakadémiát végezte nagy tehetséggel, a jövő héten mutatkozik be Bernstein új darabjában. Az Izraelben a herceg edesanyját játsza. A Bernstein újdonságból már szorgalmasan próbálnak. A főszerepeket Bársony, Komjáthy játszik.

Színházi műsor:

Csütörtök: másodszor: *A kivándorló.*
Péntek: harmadszor: *A kivándorló.*
Szombat: *A koldusgróf.* Operett.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc. 4.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

Az elnöki előterjesztések után napirend előtt *Bura* Barna személyes megtámadtatás címén utasította vissza *Vázsonyi* tegnapi beszédének reá vonatkozó részét.

Vázsonyi válasza után folytatták a kereseti adó részletes vitáját.

Vázsonyi Vilmos arra kéri a kormányt, hogy az írók, újságírók, ügyvédek és orvosok adóját vonják ki a kereseti adó alól.

Éber Antal a parcellázási adójövedékek liberálisabb megállapítása érdekében szólal fel.

Wekerle a módosítást magáévá tette. Ezután kisebb-nagyobb módosítások után részleteiben is megszavazták a javaslatot.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójánál *Polónyi* Géza mondott az egész ülést kitöltő beszédét. Igazságtalannak tartja, hogy a

vállalatot és a jogi személyt külön adóztatják meg.

Háborus hírek.

Kész az ultimátum.

Belgrád, márc. 4.

Milovanovic külügyminiszter ma a szerb lapok képviselői előtt kijelentette, hogy nyugtalanságra nincsen ok. A szerb kormány Oroszország tanácsára olyan választ fog adni, amelyet érdekei lehetővé tesznek.

Valószínűnek tartják, hogy Szerbia lemond területi követeléséről, de nem akar közvetlenül tárgyalni Ausztria-Magyarországgal, hanem a döntést a hatalmak konferenciájára bizza.

Belgrádban biztosra veszik, hogy gróf *Forgách* János követ nemcsak a békés megegyezés módozatait, hanem kitöltetlen dátummal ellátott ultimátumot is magával hozott. *Forgách* a szükséges ügyek elintézése után ismét elhagyja Belgrádot.

Wekerle nem megy Bécsbe.

Budapest, márc. 4.

Ma azt a hírt terjesztették, hogy *Wekerle* a válságos ügyek miatt Bécsbe utazik. Ezt a hírt hivatalosan a leghatározottabban megcáfolják.

Széll Kálmán összeférhetetlensége.

Budapest, márc. 4.

Kovács Gyula budapesti bádogosmester összeférhetlenségi bejelentést tett *Széll Kálmán* ellen. A bejelentést *Justh Gyula* elnök ma áttette az összeférhetlenségi bizottsághoz.

A sorozások.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ma rendeletet adott ki, amelyben a sorozásokat március 8-tól május 15-ig tűzi ki.

A nagyszerb árulás.

Zágráb, márc. 4.

Ma folytatták megcsappant érdeklődés mellett a zágrábi nagy pör tárgyalását. Ma délután a vádlottak kihallgatását kezdik meg.

Nyertes sorjegyek.

Budapest, márc. 4.

Az osztálysorsjáték mai huzásán 100 ezer koronát nyert a 69.459, 20 ezer kor. a 28242, 10 ezer koronát a 21518 és 98701 számú sorsjegy.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. március hó 4-én (páratlan)

másodszor:

Kivándorló.

Szinmű 4 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Hatfaludy herceg	— — — —	Komjáthy János
Pálfalvy Miklós	— — — —	Dr. Rácz Ede
Szentgróthy báró	— — — —	Szomorji Miklós
Jessy	— — — —	Étey Emilia
Hegy	— — — —	Magyar Lajos
Keresztész	— — — —	Serőzy Gy.
Mihályi	— — — —	Ujvári Lajos
Mihályiné	— — — —	Vágóné
Adél, leányuk	— — — —	Komáromi M.
Kellemen, kovács	— — — —	Faragó Ödön

19 szobás villa Bártfa-fürdőn

a legszebb helyen, közel a Deák-szállóhoz, gyönyörű kilátással az erdőre és a parkra,

teljes berendezéssel
azonnal eladó.

A kedvező feltételek-
ről felvilágosítást nyújt:

Dr. Gábor Géza ügyvédi iro-
dája Kassa Fő-u. 56. l. em.

**Használt, jó kar-
ban lévő kerék-
párt sürgős meg-
vételre keresek.**

5 szobás I. em. lakás

:: minden mellékkeliségekkel ::

május 1-től kiadó

gróf Bercsényi-u. 10. sz. (I. em.) alatt.

Bővebbet: Dr. ZAHLER ALADÁR
ügyvéd irodájában Fő-utca 35. I. em.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Mi-
nisterium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
prospektus, irásmlinta ingyen és bérmentve.

Murányi József kiadó.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet **szilárdan dolgozott** butorokból minden most használt fában és **stylben**, ugymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-
ből, luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, **szőnyegdivánok, ottomá-
nok** és mindennemű **matrácokból**; ugyszintén elvállalunk mindennemű **diszítési és kárpitos munkákat** is. — Továbbá nagy raktárt tartunk **szőnyegek- és függönyökben.**

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a fő-
papság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint **teljes menyasszonyi berendezéseket** ugy **helyben**, mint **vidéken**

≡ **kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.** ≡

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Specialisták modern angol börbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített **külön osztályt**

tömörfa (massiv) butorokban,

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a **kizáróla-
gos elárusítását, illetve képviselőt**

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék
részére átvettük és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett
állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a **tömörfabutor**
szállóak, fürdőhelyek és villák berendezésére.

ELSŐ KASSAI

KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

□ □ □

Beszerez mindennemű információkat kereskedelmi, magán és
:: házassági ügyekben az összes világrészekből. ::
Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb **diszkrétív**al
intézetnek el.

Haltenberger Béla

ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesí-
teni, miszerint **gyáram lényeges bőví-
tése** folytán a ruhafestést vegyi tisztítást, valamint a **fehérenemű gőzmosást**
az ismert jó kivitelben
sokkal rövidebb idő alatt

mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli
ruhák, szőrmeneműek stb. **mielőbb való be-
küldése ajánlatos.**

Átvételi üzletek Kassán: **Kossuth L.-u. 3.**
Fő-u. 85. (Andrássy-pal.) Gyár: _____
Deák Ferenc-u. 32/34. Szerecsen-u. 3.

Telefonszám:

70.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.